

Mandelstreke in 2013, waar huiszwaluwen zich weer meer thuis voelen?

Alsof ze inspectietochten aan het maken waren om de streek te verkennen. Zo voelde het althans aan rond 20 augustus toen we de kenmerkende gezellige kreetjes van huiszwaluwen boven de tuin hoorden. Het was even wennen om ze hoog tegen een blauwe lucht te zien, maar al gauw bleken er minstens 20 van hen kriskras dooreen te wervelen. Volop genieten van hun speels gedrag, want deze soort krijgen we thuis maar zelden op visite. De zonnige dagen erna konden we nog meermaals van hetzelfde spektakel genieten.

Ongetwijfeld moet die groep tot een deel van onze plaatselijke huiszwaluwpopulatie behoren, die op ruim 4 km hiervandaan hun vaste broedstek hebben. Het maakte me benieuwd naar de broedresultaten anno 2013. Een verdere neerwaartse spiraal of is de dalende trend van de voorbije jaren eindelijk omgebogen? Het heel erg langdurig natte en koude voorjaar voorspelden weinig goeds, versterkt door verschillende meldingen dat de laat in april toegekomen huiszwaluwen ineens weer foetsjiewe waren. Hoe groot is hun incasseringsvermogen en overlevingsdrang?

De beide gekende kolonies, St. Idesbald en het Biezenhof aan de noordelijke stadsrand, zijn gebleven. De correcte telgegevens van alle bezette nestjes, dus ook evenveel broedparen, zijn steeds minimumcijfers. Toch nemen we aan dat bij huiszwaluwen zo goed als alle nestelplaatsen zijn doorgegeven om voor een financieel steuntje in aanmerking te komen. Zij bouwen hun nestkommetjes immers steeds goed zichtbaar aan de buitenzijde van een gevel, waardoor controle erg eenvoudig is. Bij boerenzwaluwen, die erg verspreid en meestal in stallingen nestelen is dat een pak lastiger. Over die soort zullen we het in deze bijdrage nog niet hebben wegens voorlopig onvolledige telgegevens.

We mogen bij de plakkertjes – zoals huiszwaluwen hier vroeger landelijk genoemd werden - voorzichtig van een opsteker spreken voor dit jaar. Op de gebouwen van het MPI St. Idesbald (De Zilten) werden dit jaar 36 nestjes geteld, 8 meer dan vorig jaar. We moeten teruggaan tot 2007 voor een beduidend hoger aantal met 48 broedgevallen. In 2006 zelfs nog 63 nesten. De afname ging vanaf toen pijlsnel: in datzelfde jaar verdween ook een kleine geïsoleerde kolonie bij een deegwarenbedrijf langs het kanaal.

De aanwezigheid in het Biezenhof bleef laag maar stabiel (10), met bij 'zwaluwan' in de Honzebroekstraat een verdubbeling naar 4 koppels in kunstnesten. Beide kolonietjes samen zijn goed voor 50 broedparen, 10 meer dan vorig jaar of + 25%. Het broedsucces zelf is moeilijker te beoordelen: we hebben geen zicht op succesvolle tweede broedsels in hetzelfde seizoen. Daar kunnen we volgend jaar met wat meer gerichte controles aandacht aan besteden.

Van de buitengemeenten in Mandelstreke is ons alleen een nestelplaats in Gits (Stationsstraat) bekend. We waren er dan ook begin augustus als de kippen bij toen elders in die gemeente bewoners dreigden om een bezet nest te verwijderen wegens bevuiling van de stoep. Contact genomen en ze stemden vlot in met het plaatsen van een mestplankje, met dank aan zup - onze gelegenheids zwaluwurgentieploeg. Tijdens de plaatsing al vlogen beide ouders

nerveus in de buurt, om, na het weghalen van de ladder, meteen het nest in te duiken om de bijna vliegvlugge jongen te voeren. Het plankje van een meter bleek geen obstakel. Gezien reeds half-zomer ging het hier zeker om een tweede broedgeval.

Een oudere nieuwsgierige buurtbewoner, die onze toeren onder de dakgoot volgde, wist nog van enkele nestjes in de buurt, waar we onverlet naar op zoek gingen. Dit bracht ons in de aanpalende straten bij 4 andere nestelplaatsen. Met de commune van 7 bewoonde 'zwaluwflats' in de Stationsstraat is dit samen goed voor 12 broedgevallen in Gits.

Van de gemeenten Staden, Moorslede en Ledegem beschikken we niet over gegevens. Wil daarom zeker met ons contact opnemen indien je weet hebt van broedgevallen in die gemeenten. We volgen dit zeker op en blijven tegelijk kunst- en oefennesten aanbieden voor plaatsing in de buurt van spontane vestigingen. In samenspraak met de verschillende milieu/duurzaamheidsambtenaren maken we vanaf begin 2014 ook werk van een infocampagne bij bewoners waar huiszwaluwen voorkomen, in het kader van het biodiversiteitscharter. Hoofdbedoeling is om de kansen op broedsucces bij die kwetsbare zwaluwsoort zo groot mogelijk te maken. Alle suggesties en hulp zijn hierbij welkom!

Piet

